

Nagyváradai Estilap

Szerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

KULFÖLD

Csehek és szlovákok összecsapása a prágai parlament megnyitásán

Juriga Nándor a legszélsőbb ellenzéken

Prágából jelentik: Az általános választások óta tegnap ült először a csehi képviselőház olyan vad obstrukciót fejt ki az ellenzék, mint a közönség megalakulása óta. Az ingerültség első oka az volt, hogy még déli 12 óráig sem lehetett megnyitni az ülést, mert a kormány tagjai nem mutatkoztak. A türelmetlenség viharos lármában, padvetésben nyilvánult és a zeneszerű hangulat csak akkor derült fel, amikor egy német nemzetiségű képviselő ezt kiáltotta:

Percekig csak magyar kiáltásokat lehetett hallani.

Amikor a miniszterek bevonultak, a kommunisták ezt kiáltják:

— Mi már a szovjetnek tettünk fogadalmat!

Meg nem szűnő lármá közé-

pette Malypetr volt belügyminisztert, agrárpartí képviselőt választották meg a képviselőház elnökévé.

Szünet után áttértek a bizottságok megválasztására. A zajban legtöbb képviselő nem vette észre, hogy az elnök szavazást rendelt el, — mire a

szlovák néppárt „Hore ruki“ („Fel a kezekkel!“) kiáltásokkal biztatták szavazásra a cseheket.

Óriási vihar tör ki a szavakra, a csehek öklüket rázzák; az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	330—	áru	328	pénz
Dollár	21550	„	21475	„
Cseh korona	638	„	636	„
Svájci frank	4170	„	4155	„
Osztrák shilling	3030	„	3029	„
Francia frank	790	„	780	„
Angol font	1047	„	1043	„

Újába áll-e az iskolajavaslat megszavazása a kormány és a Magyar Párt megegyezésének

A Magyar Párt Bukarestbe küldött megbízottai új direktívákat kapnak

A Magyar Párt és a kormány között megindult tárgyalások már néhány nappal ezelőtt kedvező eredményeket ígértek emlékeztetve, hogy a megállapodások a választásokon való együttműködésre főképpen a kisebbségi oktatás körül fogorogtak. Így értehető, ha Anghelescu iskolajavaslatának a kamara tegnap éjszakai ülésén történt megszavazása az egész magyar közvélemény előtt bombaként hatott. Ez lett volna a felelet a Magyar Párt követeléseire? Most már csak egyetlen megoldás képzelhető: véget Paál Arpád és Bernáuy

javaslaton tényleg eszközölnek olyan módosításokat, amelyek a Magyar Párt és a liberálisok további paktumtárgyalásait lehetővé teszik. Sajnos e pillanatban az a helyzet, hogy Anghelescu magatartása felborította a kibontakozás munkáját és megnehezítette a kormány megegyezést kereső tagjainak szándékát, s így Constantinescu, Mosoiu és Tatarescu miniszterek ifvekezete kárba vész.

Mindazonáltal a kormány és a Magyar Párt között ideiglenesen megszületett tárgyalások újrafelvétel végett Paál Arpád és Bernáuy

Cyörgy ismét Bukarestbe utaztak és tegnap már érintkezésbe léptek a kormány tagjaival. Erdemleges tárgyalásokra azonban a váratlanul változott körülmények között csak akkor kerül sor, ha megérkezik Bukarestbe Teleky Artur gróf és Toloczaghy Mihály gróf. Más hírek szerint a Magyar Párt Bukarestbe küldött megbízottai addig fel kell függeszték tárgyalásaikat amíg a párt központi vezetősége az új helyzet mérlegelése nyomán meg nem állapítja a direktívákat.

Hír szerint az ügyben sürgős vezetőségi ülést hívnak össze.

Bethlen miniszterelnök és Vázsonyi Vilmos beszéde a magyar numerus clauzusról

Eles viták a pesti nemzetgyűlésen

A magyar kultuszminiszter és Sándor Pál lovagias afférja

— Budapesti tudósítónk távirata —

A numerus clausus ügye felett a magyar nemzetgyűlés nem egykönnyen tér napirendre. A szerdai viharos ülés után, amelyen eles-összetűzések voltak a liberális ellenzék és a fajvédők közt, tegnap még mindig ezzel a kérdéssel foglalkoztak.

Ruppert Rezső élesen támadta a numerus clausust.

Vázsonyi Vilmos beszélt ezután, aki kijelentette, hogy a magyar zsidóság bármennyire

kívánja a numerus clausus eltörlését, semmiképpen nem fogja beavatkozást nem kér.

A zsidóság a szabadelvűség erősödésétől várja sérelmei orvosságát a recepció szellemében. A magyar zsidók azt szeretnék tudni, minek tekintik őket, fainak, felekezeti-

nek vagy nemzetiségnek. Abban senki nem akadályozhatja őket, hogy magyaroknak ne vallják magukat.

Eckhardt közbeszól: Hát a cionistákkal mi van?

Sándor Pál Eckhardt fele: Ugyannyi közünk van a cionistához, mint önknek.

Vázsonyi folytatja beszédét és nyílt kérdést intéz a kormányhoz, nyilatkozzék, a magyar zsidóságot, fajnak vagy felekezetnek tekintik-e.

Bethlen miniszterelnök kijelenti, azért szólal fel, hogy a kormány szempontjából néhány kérdést tisztázzon. Már tegnap is olyan kijelentés hangzott el, mintha a kormány a kérdésben nem volna állt, őszinte, egyenes álláspontja.

Féltelmézteti a képviselőket

a... baloldalon, hogy tevékenységben vannak, ha... hiszik, hogy csak az... zsidóknak az ellenkezője az egyenlő álláspont.

A kormány sem az egyiket sem a másikat nem követheti, hanem követi a saját politikáját. Az egyik oldalon azon dolgoztak négy év óta, hogy a kérdésben köznevelés, kibékülés jöjjön létre. Nem rajtuk mulott és nem rajtuk mulik a jövőben sem, ha a kibékülés nem jön létre.

— A tegnapi és mai áldatlan je-

Íratkozzon be a Hegedüs Kölcsonkönyvtárba

— Hol a miniszterelnök? Talán ellopták őt is, meg a minisztereket is?!

Még van egy néhány millió szótani való, arról tanácsot kérnek a minisztereket! — kiáltják a német nemzeti párt aljáról.

Ujabb padverés, tütyülés, szobor lármá következett. A szlovák néppártiak így kiáltottak:

— Parlamenti őrséget kell a miniszterekért küldeni!

Először egy órával később jelentek a miniszterek. — Bethlen miniszterelnök utoljára érkezett. Amikor az elnöki helyet foglal, ismét pokoli lármá tör ki az ellenzék oldalán. Egy teljes óráig állt Svehla, de szózat nem juthatott. Végül nem bírta a viharral, olvasni kezdte beszédét a papírlapról. Közben az ellenzék legharsányabb része, főképpen a szlovák néppárt gnyosan aposztrofálta azokat a szlovák politikusokat, akik beléptek a magyar kormányba. A gnyos beszéd céltáblája Hodzsa miniszter volt. Juriga Nándor a budapesti parlamentnek beszédeken át volt tagja, aposztrofálta legelőkeltebben Hodzsa Milánt; ilyeneket mondtak neki:

„Allj elő, vén Hodzsa!“
„Talpra Hodzsa, hi a baza!“

Apolló mozgószínház

Ma, pénteken utoljára

A sátni leánya

Szenzációs spanyol csempészdráma 8 felvonásban. Főszereplők:

Barbara La Marr és Ramon Novarro

Szombat, vasárnap, hétfő

ORGIA

7 felvonásos dráma a vadszigeteken és a viharzó tengeren. Főszereplők: LENPRICE JOY, Percy Mormant és ADOLF MENJOU

lenetekből meg kell állapítanom, hogy olyan sebek vannak, amelyek folytonos irritálása nem érdeke a magyar nemzetnek. Magyarország érdeke, hogy fátynot vessünk a multira. Ezt a politikát szolgáituk eddig is.

Vázsonyinak arra a kérdésére, hogy

a zsidóság népij-e, vagy sem, Betelen miniszterelnök válasza az, hogy a numerus claususról szóló törvény a zsidóságot népijnak deklarálja.

Taps a lajvédoknél. Felkiáltások: Ebben semmi kétség nem lehet!

Bethlen folytatja: Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kormánynak ez volna az álláspontja. (Taps a kormányparton.)

Azokata zsidókat, akik ennek a nemzetnek jobban-rosszban társai voltak,

zsidóvallású magyaroknak tartom.

Meg kell mondanom azonban, hogy ebben az országban olyan zsidók is vannak, akik viselkedésükkel önmagukat deklarálták külön népfajnak, amikor a multban és a jelenben nem azonosították magukat a magyarsággal. Ez a magyar kormány álláspontja.

Patacsy Dénes a numerus clausus fenntartása érdekében beszél. Fábján Béla szembeszáll a kultuszminiszternek

azzal a kijelentésével, hogy a zsidóság bűnös a kommunizmus felidézésében.

Kun Béla és Szamuely Tibor hitehagyott zsidók voltak. A kommun alatt kivégzett zsidók arányszáma tíz százalék.

Az ülés végén a folyosón híre járt, hogy Sándor Pál tegnapi felszólalásával kapcsolatban Klebelsberg kultuszminiszter felkérte Kállay Tibor és Almássy László képviselőket, kérjenek magyarázatot, esetleg lovagias elégtételt Sándor Páltól beszédének sértő kitételeiért. Sándor Pál még nem nevezte meg megbízottait.

December
19
Szombat

TARKA ESTRE
estélyi cipők 2267
WEISZ JENŐ
kizárólagos
női cipőárutárházában
Nic. Jorga (Zöldia-u.) 8.

x Szépirodalmi újdonságok a Hegedüs Hirlapirodában.

HIREK

* A Nagyváradai Katolikus Növendő Egyesület karácsony másodnapján, 26-án nagyszabású táncmal egybekötött műsoros estélyt tart, melynek szenzációja Puccini Pílangó kisasszony operája, melynek II-ik felvonását egészen előadják. Főszerepét Buttenyt Baranya Jolán, Sujukit Mayr Margit énekli. Szmazsenka Ernő, városunk zenei életének szellemi vezetője quartettel fogja emelni a műsor értékét. Városunk ünnepeit leányai és az aranylajuság egy bájos zenés pantomimot adnak, melyet T. Pogány Janka művészasszony avatott keze vezet. A pantomim szereplői: Czeglédy Emmy és Irén, Hegedüs Gizi és Gitta, Weinberger Ilonka, Faragó Klára és Erzsébet, Gődör Ica, Toth László, István Magda és Lili, Szabados Vilma, Gerő Margó, Harsányi Annus, Vitályos Ilona, Székely Margit, Patzkó Kati, Középegy István, Bócsai Margit, Baranya Lilla, Schwartz Juci, Schön Margit, Szabó Dénes, Toth Lexi, Czeglédy Eta, Harsányi Gábor, Halmos Lajos, Középegy László, Schwartz István. A pantomimban előadó zenekart Laszcsik Ernő tanár, a tipikus bécsi Schrammel zenekart Radu László, az új harmónikusok einöke tanítja be.

* Pap József lett a rendőrség parancsnoka. Reu Illés a rendőrprefektus, a betegségé miatt hosszabb szabadságon lévő Morai György helyébe Pap József tiszorviselettel delegálta a rendőrség élére.

x Olcsó mesés könyvek a Hegedüs Hirlapirodában kaphatók.

* Elítelt váradai adóhivatalnok. A városi adóhivatalnak egy volt tiszviselőjét, Chirita Rault, annak idején tíz hónapi fogságra ítélte a törvényszék, mert hivatalos pénzeket, kisebb összegben elulajdonított. Chirita fellebbezését ma tárgyalta a Tabla II-le-tanácsa, amely Mandel József dr. közvéleménybeszéde után helybenhagyta a törvényszék ítéletét azzal, hogy három hónapot kitöltöttnek vett. Az elítelt fellebbezett.

— Ha játszom a Harmonikán kitűnő sextetot magyar szöveggel kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* A Goidu-lyceumi diákok új egyenruhája. A Goidu-lyceum igazgatósága értesíti a szabómestert urakat, hogy a 116091. sz. miniszteri rendelet értelmében a tanulók már ez évben kötelesek az új egyenruhát viselni. Az új uniformis a következő szabású: 1. A bluz úgy színre, mint szabásra nézve hasonlít az angol katonai, hadi egyenruhához: lehajtott gallér, elől kettő, hátul két behajítás, két alsó oldal zseb, egy belső zseb, hátul egy dragon. 2. A köpeny rendes szabású, valamivel nagyobb gallérral és egészen begombolható. A szövet az idén hamuszürke színű. Felkéri az iskola a szabómestereket, hogy ne készítsenek többé régi szabású egyenruhákat, mert az igazgatóság nem engedheti meg ezek viselését. A mai naptól kezdve minden újonnan készült egyenruha csak a fenti szabású lehet.

* Házasság. Grünwald Margit és Nussbaum Andor vasárnap, folyó hó 20-án délután fél 3 órakor, Szarvas-sor 27. sz. alatt tartják esküvőjüket, melyre rokonaikat, jóbarátait és ismerőseiket szívesen látják.

* Antalfy Margit növendékei teljesen új műsor keretében mutatkoznak be a karácsonyi nagy gyermek kabarén a Heyman Szinkörben december 24-én délután. Elsőrendű balett számaik már előre is biztosítják a nagy sikert. Patt és Patlachon is bejelentették érkezésüket, tehát minden gyermeknek el kell jönni. Jegyek a Heyman Szinkör pénztáránál válthatók délután 5 órától.

x Olcsó kották csak a Hegedüs Hirlapirodában kaphatók.

* A Transilvania összes termeiben minden pénteken hal, és minden szombat este disznótoros vacsorák lesznek, melyekre és nemes faj borokra ezuttal is felhívjuk az igen tisztelt közönség becses figyelmét. Állandóan kitűnő zenekar. — Tisztelettel: A tulajdonos.

x Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb harkötőket készít Kovács Sándorné (Nilsztelep) pályaudvarral szemben.

x Ifjúsági könyvek a Hegedüs Hirlapirodában.

Szerel olcsón vásárolni?
Nyakkendő, harisnyát, salát
CHIC-áruházban Bul. Reg. Ferdinand 7-a.

Malec Kacagó-est a HEYMAN-SZINKÖR-DE...
a csodahajós, a hajoszakács, 6 nagy felvonásos burleszk között az országos, 2 felvonásos vígjáték

Dorian Filmszínház

Ma, pénteken premier 5, 7 és 9 órakor

Az Ördög bibliája

(Szeget-szeget)

Kalandor film 7 felvonásban. A főszerepben:

Nita Naldi, Conrad Nagel

Dorian-film!

Ezenkívül:

Monte-Carlo

Jon Jon Jon

Sherlock Holmes
Laitlakik Kitalálja

Conan Doyle regénye

— Nita Naldi, a „Tizparancsolat” főszereplője, akit régi filmjeiben megszeretett közönség, játsza a főszerep az „Ördög bibliája” („Szeget-szeget”) című 6 felvonásos kalandor filmben, melyet pénteken mutat be a Dorian filmszínház. Nita Naldi, Conrad Nagel, a „Három hérből és más filmekből jól ismert amerikai filmszínész a partnere ebben a darabban. Ezen kívül színre kerül: „Monte Carlo”-Jon: „Sherlock Holmes három kalandja”, Conan Doyle regénye.

x Ügyvédi Határidőnapló kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Gyermek tánccsoport a Heyman szinkörben december 24. délután.

Elegáns-nő AGI crémet használj bizton.

Olcsó vázák, dísz tárgyak karácsonyra Weisz és Lászlóné, Sas-passage 212.

Vásárlás előtt saját érdekében tekintse meg **Back Bernát** Mária királyné (bémer-ter) 1 sz. alatt újonnan berendezett üzete, bolbutorszövet, hencsertakáro, szőnyeg, ablakfüggöny, ágylámpa- és asztalterítők legolcsóbban és legnagyobb választék mellett szerezhetők be 2003

Soha nem volt alkalma beszerezni egész új nagy ebédülő-szőnyeg, hencsertakart, pléde, egész új madárjávör halat, mint most.
Strada D Xenopol 3.
2232 (Lakatos-utca)

ber 19.
ombát, 1925. december 19.
höz
nier
3
ában.
Nagel
Jón
es
ja
nye
Tizpara
akit m
etett
Szerep
Szeg
vomas
yvet m
Doria
Naldin
m h
ól isme
partne
en kiv
Caro
s hárd
oyle
16 káp
aban.
k a He
ber 24
t haszn
rgyak
a
ónél,
212
ben
nát
ber-tér
beren-
ertaka-
ggyony-
kók
agyobb
tt
2003
szerezu
10-szó-
raiól,
radár
ost.
opol 3.
BDE
felvau-
leszi

A Gyermekbarát Egylet háziasszonyai

Gyermekbarát Egylet szer-
teadélutánján és pénteki tea-
élyén a háziasszony teendőket
övetkező urhölgyek fogják el-
ni:
szerdán, 23-án: dr. Andriska Jö-
né, Beck Józsefné, dr. Bolchs
orné, Barátky Béláné, Balka-
Vilmosné, Bügler Zsigmondné,
Jonelné, dr. Ercmann Lajos-
dr. Edelmann Menyhértné, Fe-
Józsefné, Tompa Béláné,
Fischer Lászlóné, Faragó Zoltan-
Fenyvesi Sándorné, Riegmann
né, Grünstein Béláné, Grosz-
né, dr. Grossmann Samuné,
váth Józsefné, Höngig Ignácne,
Imrik Gusztávné, dr. Hegedüs
né, dr. Márta Savuné, Szalay
né, dr. Popa Tivadarné, Ami-
Annus, Örömy Lola, Pásztor
ri, Rosenberg Mancsi, Varró Ag-
né.
25-én: Beck Nándor-
Bellák Aranka, Diósy Sándor-
dr. Fehér Adolfné, Grünwaldt
né, Fehér Irén, dr. Halasz
né, Jack Hellmanné, Hica-
né, Kellerné Gerő Magda, dr.
Miklósné, dr. Kádár Elekné,
ona Ottóné, dr. Lengyel Zsig-
né, Munk Mórné, Moskovits
né, Perédy Györgyné, dr.
Rezsőné, Somogyi Akosné,
nefeld Andorné, dr. Weimann
né, Cziffra Berta, Deutsch
ra, Lichtmann Nusi, Lupascu,
helyi Ági, Szanditz Annus.

A váradai filharmonikusok szereplő hangversenye d. c. 20-án

Az a kolosszális erkölcsi siker,
amely a filharmoniai társaság no-
vember 23-iki hangversenyét koroná-
zta, s az a körülmény, hogy a
közönség a zsufolóság megtöltött
hangversenyteremben nem tudott
szólni az első koncerten hely-
ettesítő biztositani, arra indította a
közönséget, hogy a hangversenyt
december hó 20-ikán délután meg-
újított kedvezményes helyáratok
mellett s így lehetővé teszi, hogy
közönség minden tagja, továbbá az ifjuság és mun-
kásság is résztvehet a nagyszerű
szereplő hangversenyben.

Az alkalommal a jegyek nagyre-
szel az eddigi gyakorlathoz híven
az ifjuság és munkásságnak
adották a tisztviselőknek tartják
a hangverseny külön érdekessé-
gét, hogy egy külön szenzációs
szereplővel bővítette ki a műsört a
közönség és pedig kiváló műve-
k közreműködésével bemu-
nyalták Akenszky zongora trióját.
A trióban a hegedűt V. Poller-
mann Aranka hegedűművész, a
kontrabasszót A. Popescu celloművész és
a zongorát D. Eichner Ilonka zongora-
művész játsza. Maga ez az
újított fellépése zenei esemény
a váradon. A műsor zenekari
műsora Beethoven V. Simfóniája
és Wagner előjátéka a Nürnbergi
ősterdalknókból.

A közönség részére mérsékelt
árban tartott jegyek Vidor-
né Könyvkereskedésében kap-
nak 50, 40, 30, 20, 15 leiert.

Mennyi a szánkók viteldija.
Az államrendőrség közlekedésügyi
osztályának főnöke a publikum ta-
jékoztatása céljából közli, hogy a
szánkók tarifája ugyanannyi, mint a
szánkók viteldija. Aki ennél töb-
böt követelne, azt szigorúan meg-
büntetik.

Okvetlen nézze meg az Angyal
teret a világvárosi kirakatait.

Hivatalos nyilatkozat a váradai magyar színház válságáról

Hogyan kerülhető el a végleges összeomlás

A nagyváradi színház válságos
helyzetére nem egy ízben hívtuk fel
a figyelmet. És tegnapi beszámoló-
nk az eddiginél is súlyosab-
ra fordult helyzetről széles körben
érdeklődést keltett. Mindenütt
megdöbbenéssel fogadták a lesújtó
hírt, amely a közeli katasztrófa be-
következéséről festett igaz képet.
Cikkünk az egész nagyváradi saj-
tóban visszhangra talált és ma
minden reggeli lap vezetőhelyen
foglalkozik a színház szomorú
helyzetével. Valamennyi rámutat
az általunk felvetett megoldás lehe-
tőségeire. A cikkek végső konklú-
ziója az, hogy csakis a nagyváradi
magyar közönség mentheti meg a
váradai magyar színházat. A ható-
ságoktól csak azt várhatjuk, hogy
jőindulatu támogatással biztosít-
sák az előadások zavartalan me-
netét. Gondoskodjanak arról, hogy
vendégtársulatok meglepetésszerű
és tömeges ideözönlése ne borítsa
fel a színház játékrendjét. Nagy-
váradi közönsége követelte a szin-
ház mai vezetőjétől, hogy áldozat-
ot nem kimélve, állítsa össze tár-
sulatát. Ez meg is történt. Nagyvá-
rad közönsége most nem hagyhat-
ja cserben a magyar kultúrának
azt a százánál több robotosát, akik
ma kétségbeeséssel tekintenek
bizonytalan jövő felé.

Értesülésünk szerint a nagyvá-
rad magyarság reprezentánsai ve-
tették kezükbe a színház megmen-
te-
sének tervét, a közönségre hárul
most az a feladat, hogy minden aj-
tó nyitva álljon azok számára, akik
e nemes munkára vállalkoztak.

A magunk részéről ismételt
hangoztatjuk, hogy a hatóságoknak
elsősorban a város tanácsának
vannak kötelezettségeik a színház-
zal szemben és éppen ezért a hiva-
talo álláspontot megismerendő,
beszélgetést folytattunk Marcus
István színházi főfelügyelővel, a
nagyváradi színház válságáról.

— A Nagyváradi Estilap cikké-
ből értesültem a nagyváradi szin-
ház szomorú helyzetéről — mon-
dotta Marcus István. Hivatalosan
a színház vezetője erről még nem tett
nekem jelentést. Sajnos, nem egye-
dülálló jelenség a váradai színház
krízise.

— Másol is hasonló a hely-
zet. Itt csak azért súlyosabb,
mert Gróf László valóban
művészi társulatot toborzott
össze,

nagyszerű előadásokat produkált
és hála istennek a nagyváradi kö-
zönség soraiban se szeri, se száma
azoknak a tehetsős polgároknak,
akikben,

ha a kulturszeretnek egy
parányi érzéke van, úgy min-
den nagyobb áldozat nélkül
megmenthetik színházukat.

— Nem gondolja főfelügyelő ur
— kérdeztük — hogy az állam-
nak is kötelessége lenne segítsé-
gére sietni a válságba jutott ki-
sebségi színházak, amely
végre is az állam polgárainak je-
lentékeny tömege számára telje-
sít kulturális missziót? Annál
könnyebben volna ez lehetsé-
ges — folytattuk — mert az új
költészetbe a kormány 82
milliót vett fel színházta-
mogatási célokra.

— A költségvetésbe felvett ös-
szeg nem ma támogatásra szol-
gál — válaszolt Marcus István. —
Ebből az összegből az ország hat
nemzeti színházát szubvencionálja
a kormány. A bukaresti, cserno-

vitzi, jassyi, kisenevi, kolozsvári és
craiovai nemzeti színházat támo-
gatják.

— A kormány támogatása a
kisebbségi színházak részére
kimerül abban, hogy a 32 szá-
zalékos adó helyett 16 száza-
lékot szed. Ez az összeg a
koncesszionált kisebbségi tár-
sulatoknál 5—600 ezer leire
rug évenként.

— Véleményünk szerint fő-
felügyelő urnak meg kellene ki-
sérlelnie a kormány figyelmét
ráterelni a válságra — mondot-
tuk.

— A magam részéről eddig is
megtettem mindent, ami tőlem te-
lik és meg fogom tenni a jövőben
is. Azonban hangsúlyozottan kijel-
lenhetem, hogy

erkölcsi támogatáson kívül az
én fellépésemmel más jelentő-
sége nincs.

— A nagyváradi színházat a
nagyváradi közönség mentheti

Moskovits Miklós dr párbaja Budapesten

Budapestről ma érkezett
utasok rendkívül érdekes pár-
baj hírével hozzák. Részletekről
senki sem tud, a duellum oká-
ról semmi sem szivárgott ki,
de kétségtelen, hogy nem min-
dennapi nézeteltérésből fakadt,
mert egyik szereplője sokkal
komolyabb egyéniség, sem-
hogy holmi romantikus pöz-
diakos nekirugaszkodás, vagy
épen krakélerkedés róla felte-
hető lenne. Ugy szól a hír,
hogy Moskovits Miklós dr,
a Krausz-Moskovits szeszgyár
tulajdonosa tegnap kardpár-
bajt vívott Szász János dr

meg — folytatta a művészeti fő-
felügyelő. — Az a
sok vállalat, üzem, amely a
városban él, nem elégedhetik
meg azazl, ha profitját részvé-
nyesei közt elosztja.
— Némi kultúrkötelezettséget
kell érezniök a saját színházukkal
szemben, amely ellen az idén még
művészi kifogásokat sem lehet
emelni. Konkrét proposíció az,
hogy

minden nagyváradi vállalat,
üzem, részvénytársaság az év
minden előadására juttassa le
a színház helyeinek tekinté-
lyes hányadát, adjanak lehetősé-
get kifizetésű tisztviselőin-
nek és munkásaiknak, hogy lá-
togathassák a színházat.

— Ez az egyedül megoldási le-
hetőség és hiszem is, ha alkalmas
emberek veszik a kezükbe a szin-
házműködést, ezt meg tudják
értetni azokkal, akiket érdekel.

— Elvégre mégis a nagyvá-
radai magyar publikum kötele-
sége elsősorban a színház za-
vartalan működéséről gondos-
kodni.

Román hivatalos helyről
hangzott el ez a felszólítás, re-
méljük, a magyar közönség
felfigyel rá!

A miniszterium érdekes leirata a váradai fürdő-autók ügyében

Annakidején hírt adtunk róla,
hogy a városi tanács rendelete
megszüntette, hogy a fürdőkbe és
egy-
egy falvakba fuvarozó hatalmas
személyszállító-utók a város belte-
rületén közlekedhessenek. A meg-
állítást a város különböző pontjain
a vámszorompók közelében jelöl-
te ki a tanács.

Az érdeklét autótulajdonosok a
miniszteriumhoz felebezték meg a
sérlemes tanács határozatot, ahon-
nan ma érkezett le ez ügyben a

döntés, illetve a rendelkezés olyan
formája, amely egyelőre csak
komplexálja egy kicsit a helyzetet.
A miniszterium mielőtt ebben a
kérdésben véglegesen határozna,
bekérte a város tervrajzát, az
autók indulásának és érkezésének
pontos idejét, továbbá a városnak
a városi vasutal kötött szerződé-
sét.

A polgármesteri hivatal most áll-
ítja össze ezeket a szükséges ada-
tokat.

Megölt egy földbirtokost a fogadott fia

— Az Estilap eredeti távirata —

Debrecenből jelentik: Körülbe-
lül két hónappal ezelőtt a debre-
ceni csendőrség jelentést kapott
hogy Pásztor János egyeki föld-
birtokos nyomtalanul eltűnt. A
csendőrség heteken keresztül nyo-
mozott az eltűnés ügyében, de a
nyomozás eddig nem vezetett
eredményre.

A debreczeni törvényszék vizs-

gálbírója tegnap egy névtelen fel-
jelentés kapcsán kiutazott Egyek-
re és megállapította, hogy a föld-
birtokost Lajos nevű örökbe fog-
adott fia ölte meg és a holttestet a
Tiszába dobta. Pár órai kihallga-
tás után a gyilkos töredelmes be-
ismerő vallomást tett, mire letar-
tították és bekísérték a debre-
ceni ügyészség fogházába.

Európa legboldogabb országa

Ahol gond nélkül jól élnek az emberek

Válóban ez a modern E. dorado: Dánia. Boldog ország, boldog nép. Fájdalmasan kedves olvasni azt a tudósítást, amit Pallós Ede küld Kopenhágából. Ezt írja többek között:

Minden, ami régi szép békeidőnkre emlékeztet vissza és az a gondolatom támad, hogy azt a pénzt, melyet mi ágyugolyóra kötöttünk, ok parkok építésére fordították. Hogy csak röviden emlékezsek meg a kisebb dániai városokról, például a 30.000 lakosú Aalborgnak ugyszólván egész területe aszfaltburkolatú és a 6000 lakosú Kalundborgnak közvetlen utcája nincs és muzeuma van.

A fővárost, Kopenhágát úgy jellemezhetném, hogy itt elegendő volna hetenként egyszer — cipőpucolni. Tiszta a város és tiszták az emberek. Autó, kerékpár szárazernyi, de gázolás nincs; a forgalom itt időként rendkívüli és mégis nyugodt, hiányzik az amerikai lázas törtetés a kenyér után. Szinte nem is tudni, miből él ez az ország, ez a nagyváros; azt mondhatnám, hogy

abból élnek az emberek, hogy — egymáshoz előzékenyek.

Mindenki jól nevelt és barátságos. Minden rendőr gentleman és három nyelvet beszél. Akárhány nyárspolgára este smokingban láthatás, a 12 éves kislány szabadgondolkodó és a szivargyári munkás-lány kaligráfiát taníthatna.

Allami iskola kevés van, de a privátiskolák nivosak és nagy tekintélynek örvendenek; az állam anyagilag is segítyezi őket. A burzsoázia szocialista és a kormányellenzők a kommunista párt és a parlamentben nem politizálnak. Éjjeli élet, prostitúció nincs. Érdekes azonban — Herr Petersen, kopenhágai tengerészkapitány magyarázza nekem — ebben az országban nem szégyen, ha egy leánynak gyermeke születik. A község segítyezi az anyát havi 60 koronával, (melyet lehetőleg behajt az apán.) Nék egyenjogúak a férfivel és élnek jogaikkal. Válopör ugyan van sok, de botrány nincs. Gyakori a házasság is. A Tivoliban szabad korszakadás — gratis, másik színpadon kedves, naiv némajáték — gratis és pazar hangversenyteremben szimfonikus koncert este négy órán keresztül — gratis. Promenadekoncert és más szórakozás. Mindegyik 60 öre belépődíjért. Autótaxi oly olcsó, hogy akárhányszor láttam a taxi tetejére dobva egy-két kerékpárt, nem érdemes — biciklizni. Nincs luxus. Mindenki jól él és minden utca ház, üzlet ragyog a tisztaságtól.

Karácsonyra legolcsóbb **Urán-101** egy pecsétgyűrű Str. Nic. Iorga 8. 2134-II

Ha örömet akar karácsonyi ajándékkal szerezni,

ugy azt az ANGYAL-drogériában vegye, ott szépet, jót olcsón vásárol. Bulev. Regele Ferdinand 1. 2254-II

Színház

HETI MŰSOR:

Szombat délután fél 4-kor: Lyon Lea, olcsó helyárrakkal.

Szombat este: Orlov, nyolcászor. Berleten kívül.

Vasárnap délelőtt 10 órákor: A városi színház művészeinek Madas Matinéja. Sorozat szám 90.

Vasárnap délután fél 3-kor: Dolly operett újdonság, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 91.

Vasárnap délután fél 6-kor: Bizánc, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Orlov operett újdonság kilencedszer. Sorozat szám 93.

Hétfő: Apról-fiura, Jorga Miklós drámája, a szerző jelenlétében. Bevezető előadást tart dr. Janovics Jenő.

Kedd este: Apáról-fiura, Jorga Miklós drámája, a szerző jelenlétében. Bevezető előadást tart dr. Janovics Jenő.

— Az Orlov 7-ik, 8-ik és 9-ik

előadása. Most már nemcsak a nagyváradiak, hanem vidékről is igen sokan jönnek, hogy láthassák a színház nagy áldozatok árán, gyönyörűen kiállított Orlov előadásait. Ennek tulajdonítható, hogy a pompás operett szombati és vasárnap esti előadásaira igen nagy elővétel történt a nappali pénztárnál. Nem is lehet ezen csodálkozni, mert hiszen az Orlov zenében, táncban, énekekben, játékokban, kiállításban, ruhákban, színpadi trükkökben és humorban annyira gazdag, hogy minden percben újabb és újabb meglepetések esik. Az Orlov minden előadásán kivétel nélkül felsorakoznak azon a szépségek, amelyek eddig ejtették bámulatra a közönséget. A világsikerű operett főszerepét Zöldhelyi Anna, Bellák Aranka, Tompa, Páger, Sós, Tompos és Bereng játsszák. Az Orlov, ma szombaton, vasárnap, hétfőn és a jövő hét szerdáján kerül színre.

— A vasárnap délelőtti Madas matiné. A Madas-alap javára rendezendő vasárnap délelőtti előadás műsora most kezd a maga teljes nagyságába és szépségebe kibontakozni. A matiné műsorának keretében a társulat művészgárdáján kívül Nagyvárad társadalmának kiválóságai is fellépnek. A

— Lyon Lea. Szombat délután olcsó helyárrak mellett Bródy Sándor nagyhirű zsidótárgyú háborus

Az utózetű Record-Special sör

a Temesvári Sörfőzde r. t. magas oku világos sörre mindenütt kapható, hol a tősvet igazán esőrángu minőségre fektetük.

Csakis így címkézve kerül forgalomba.

drámája a Lyon Lea kerül színre, a címszerepben L. Hollós Juciva., a többi szerepeket pedig Benes Ilona, Darvas, Lengyel, Stoll, Sós, Tompos és Bereng játsszák.

— Dolly és Bizánc. Vasárnap délután két előadás lesz a színházban, fél 3-kor a rendkívül nagy sikert aratott Dolly kerül színre, melynek főszerepét ez alkalommal is Bellák Aranka, a többi szerepeket pedig H. Körösi Juci, Simon Evi, Tompa, Páger, Sós, Stoll, Darvas

játszák. — Fél 6-kor Herczeg Ferenc örökbecsű történelmi drámáját a Bizáncot játssza a drámai társulat, melynek legjobb tagjai Miksa Mici, H. Körösi Juci, Benes Ilona, Petróczy Aliz, Tóth Elek, Sós, Stoll, Hetényi, Tompa, Orlov, Lengyel, Gróf, Darvas és Bereng alakítják.

— A Jorga-dráma bemutatása Románia legnagyobb, az egész világon elismert tudósának, Jorga Miklósnak nagyszerű művészi megírt drámáját, melynek Apáról-fiura a címe, hétfőn este mutatja be a színház. A bemutató előadáson jelen lesz maga Jorga Miklós is, aki tegnap táviratban értesítette az igazgatóságot, hogy elfogadja a premierre. A szenációs drámák főszerepét a társulat legjobb szereplői játsszák. Az Apáról-fiura hétfőnkedden B hétfőn kerül színre.

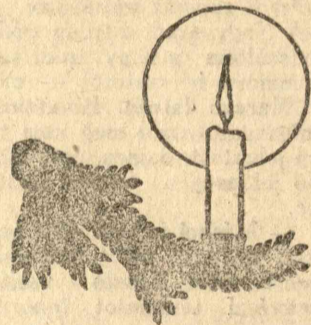
Női hócipő REICHARD 500 leltől kapható cipőüzletében

Megkezdődött a karácsonyi és újévi vásár a Bul. Reg. Ferd. Park áruházban (v. Rakoczui No. 3. Park) 3 sz. Olcsó árak! Oriási választék mindennemű ajándéktárgyakban. Szolid kiszolgálás.

Ebédülő szőnyeg Araman sürgősen eladó STEINBERGNEI

H. G. Wells Világok harca 120.

Nagyságos Asszonyom! ha férjét és gyermekeit Uram! ha telességét és családját

karácsonyra

értékes, szép ajándékkal akarja meglepni, úgy táradjon be

Kálmán Sándor

ékszerészhez, király-ut 3 sz. alá, ahol a legzebb és legizésesebb ékszereket szolid és olcsó árban vásárolhatja

Kérem győzedőn érteszemlyesen meg

624.000 katonája Van Franc.országnak

Leírásból jelentik: Az alsóházban a munkáspárt egyik tagjának arra a kérdésére, hogy a locarn szerződés aláírásából Angliának névze származó új kötelezettség folytán folynak-e jelenleg előkészületek az illetékes francia és német körökkel tartandó katonai megbeszélésekre, King államtitkár nem felelt.

Egy másik kérdésre King leírta, hogy a francia hadsereg ereje a tartalékok is beleszámítva 624.000 ember. A német hadsereg erejét a versaillesi békeszerződés 100.000 emberben állapította meg.

Uj könyvek a Hegedűs Hirtapiródi kölcsönkönyvtárában

Warner: Ez is egy olyan 30
Madam Campan: Maria 30
Antoinette magánélete 30
II. kötet 30
Szabó Dezső: Segítség 3014-4
I-II 30
Wells: Tone Bungay 30
Wassermann: Faber vagy az elvesztett évek 30
Verona: Ivelise 29
Zobeltitz: Kasgari vörös 29
Tagore: Gora 30
Ujhevi N.: Pesti cirkusz 30
Dumas: Margot királyné szerelmese 30
Dumas: Charny grófné 30

Rövid, kitűnő hangú ZONGORA 35 ezer leltől STERNBERG-nél

Olcsó karácsonyi vásár a Lux-áruházban Keztyűk, harisnyák, rövidárúk 15%-al olcsóbbak

Haldek Jenő

14.9 Str. Vlahuța 1. (Szt. János)-u.

Magyar és román művészek együtt ünnepséggel nyílt meg a váradai képzőművészek kiállítása

Ki tudná jobban a megértést, mint ők: a festők, szobrászok, a zene hivatottjai, akik az önelemek természetben, vagy gondolatban megnyilatkozó műveiket hirdetik. Akár magyar, akár román, vagy akár román legyen is a művész: útja, célja és rendeltetése mindig egy és pedig az emberi élet szép és jó lehetőségeinek megteremtése. Csodálkozhatunk-e tehát azon, ha a váradai magyar és román képzőművészek megtalálták az egymáshoz vezető utat? Ugyan mi veszni valója is volna a poklának ott, ahol csak egy a vetetés, de az föltétlen: jót szépet kell alkotni. A nagyváradai képzőművészek tegnap a verniszázsa bizonyára a megértés jegyében sem szűnt politikai demonstrációnak, mégis az ünnepi keretben Marcus István művészeti felügyelő megnyitó szavai demonstrálták, hogy igenis van valami, ami hatalmasabb a népi elmentéknél és ez a művészet igaz vallása.

Barát Móric, Irimie Coskos, Kara Mihály, Malinik Alfréd, Mikes Odón Tibor Ernő nyitották tegnap este a Heyman-kertben nyitott kiállításukat. Az első az, amikor együtt mutatnak be a váradai magyar és román képzőművészek. A kiállított képekkel és szobrokkal közözebb külön cikkben kívánunk beszámolni, most csak a verniszázsnak értékes és ünnepélyes lefolyását adunk hírt.

A megnyitó beszédet előbb Marcus István mondta. — Nemcsak azért jöttem ide, hogy megmondjam — hogy hivatalos kötelességemet teljesítem, hanem, hogy örömeimet fejezzem ki azon, hogy a nagyváradai román és magyar művészek egyszer már megtalálták egymást. Gazdasági okok lehetnek azok, amelyek művészeinket arra a belátásra vezették, hogy kollektív munkát kell hozzájárulniuk a művészet fenséges feladataihoz. Szeretném azonban, ha ez a törekvésük ne csak pillanatnyi legyen, hanem megmaradjon a jövőre is. Szeretném, ha Nagyváradról indulna el az az új szellem, amely legideálisabb művészi gondolat jegyében össze tudná vonni a magyar és román művészeket. E végre a kollektív munka nem jelenti az egyéni feladatát: sőt inkább a közös munkával minden

nép és minden egyén fokozottabban tudja kifejezni azokat a sajátos képességeit, amelyekkel ideáljaira törekszik. Örövendek, hogy én nyithattam meg ezt a kiállítást és üdvözlöm a művészeket, akik direktívákat adnak nekünk a munkára és a megértésre.

A megnyitó beszéd után

A nagyváradai iparosok küldöttsége a rendőrprefektus előtt

Tegnap délelőtt fogadta dr. Reu Illés rendőrprefektus a nagyváradai iparosok küldöttségét. A deputáció tagjai voltak: Mónus Sándor és Órás László elnökök, Lebovits Rudolf és Bolgyika György alelnökök, Robitsek Béla a mészárosok szakosztályának elnöke és Patkás Sándor titkár.

Mónus Sándor és Órás László üdvözlő szavai után dr. Reu rendőrprefektus válaszolt:

— Tudom értékelni a nagy-

Horthyné Csighy Ella három kedves műveit adott elő, ismert, nagyszerű ének-kvalitásaival. A dalokat Weisz Reskó kísérte zongorán, finom alkalmazkodással. A kis koncert Varró Ágnes zongoraszámával végződött. A kiválóan tehetséges váradai úrilány Liszt Paganini-koncertjét interpretálta pompás technikával és érzéssel.

A közönség késő estig ott maradt a kiállításon az érdekes képek és szobrok között.

váradai iparosságot és tudatában vagyok annak, hogy az iparosság milyen jelentős tényezője a város társadalmának. Legyenek meggyőződve, hogy minden igazságos ügyükben hűséges támogatóra találhatnak bennem. Forduljanak teljes bizalommal hozzám.

A küldöttség tagjai a legnagyobb megnyugvással fogadták a prefektus nyilatkozatát, aki hosszasan és szívélyesen elbeszélgetett a deputáció egyes tagjaival.

Váradai szegények karácsonyára

Miért vonakodik a városi tanács —
Ujabb adomány az Estilap akciójára

A Nagyváradai Estilap nem egy ízben indított el akciókat tiszta és emberbaráti önzetlenséggel. Jóleső érzéssel tapasztaltuk, hogy szavunk nem hangzott hiába, s megértő lelkekre talált ott is, ahonnan segítség jöhet. Jól tudjuk, hogy minden olyan mozgalom, amely a sors számkivetettjein akar segíteni, talán egyetlen hibába esik: reményt örepsz az azok szívében, akiknek számára a gond és nélkülözés hovatovább elviselhetetlen. De tényleg hiba ez? Hiszen az emberi jóságba vetett hit mégis csak erőt ad a szenvedések elviselésére és szabad-e ok nélkül, reménytelenül azok felé tekinteni, akiknél a jajszó visszhangra kell találnunk?

Mi felvetettük a váradai szegények nagy karácsonyára az eszméjét. A valóságban úgy képeztük, hogy a város földterén álljon egy nagy karácsonyfa, s a jótékonyaság aszszonyai ott, a fa alatt osszák ki mindazt, ami ez akció nyomán önkéntes adományokból befolyik. Sajnos, a város tanácsa, amelynek pedig elsőrangú kötelessége lett volna a mozgalmat felkarolni és könnyen el-

képzelhető megoldással megvalósuláshoz juttatni, vonakodott szerepet vállalni. Hogy ebbeli készségét megtagadta, nehezen értjük meg. Hiszen miről van szó? Akármelyik vállalat önként adna egy terebélyes örökzöld fát, a villamosmű néhány villanykörtevel ünnepi hangulatúvá dekorálhatná a szegények karácsonyfa-ját. Így a korán beköszöntő est első órái, — mielőtt az otthoni karácsonyfa gyertyái kigyulnának — a nincstelenek számára is a szeretet való ünnepét jelentenék. De nem a város tanácsán kell megfordulnia annak, hogy az emberek jót cselekedjenek. Ezért még egy-

A váradai kereskedelmi felügyelőség ellenőrzi a jogi személyeket

Dedu Alexandru Menelaos, a nagyváradai kereskedelmi felügyelőség vezetője a következő közlésére kérte fel lapunkat:

A jogi személyekről szóló törvény értelmében az államnak jogában áll minden jogi személy helyzetét felülviz-

szert felhívjuk a jótékony egyletek elnököit, karolják fel az eszmét és együtt, mindannyian tegyék széppé, feledhetlenné a váradai szegények idei karácsonyestjét. Ha úgy látjuk, hogy nincs még késő.

A mi segítségünk nem frázisokat jelent. Ime dr. Adorján Emilnek e célra küldött tekintélyes adományát újabbak is követték. Ma kaptuk meg Lukács Ferenc nagyváradai textilkereskedőnek azt a levelet, amelyben tizenöt szegény gyermeknek ingyenes felruházását vállalja a szeretet ünnepén. Elhatározását és jóakarata tanácsait e levélben közli velünk:

Igen tisztelt Főszerkesztő ur! Nagybecsü lapjának mai számában „Óriási karácsonyát a szegénygyermeknek” címmel megjelent cikke ad nekem ösztönzést arra, hogy jelen soraimmal felkeressem.

Nemcsak az eszme magasztossága, hanem a tudat is, hogy mindannyiunk lelke mélyén ott szunnyad a jótékonyaság érzete, bátorít fel arra, hogy a magam szerény véleményét is hallatva a felvetett eszme népszerűsítéséhez és megvalósításához — hacsak egy lépéssel is közelebb juttassam azokat, akik ezt az eszmét felkarolni hivatottak, s akiknek azt fel kell karolniuk.

Még Berlinben való tartózkodásom alatt több ízben nemcsak szemlélője, hanem tényleges munkása is voltam hasonló célra alakult jótékony egyesületeknek s így gyakorlati utmutatásokkal és utbaigazításokkal is szolgálhatnék azoknak, akik — amint ezt remelem is — nem fogják „pusztán kiáltó szóban elhangzani hagyni igen tisztelt Szerkesztő ur szívéhez szóló szövegét. Első gyakorlati lépés lenne a város területének kerületi beosztása s a szervezkedés azonnali megkezdése, a jótékonyaság terén oly kiváló urnőnek felkérése, s általában mindaz, ami nem hagyná elaludni a már felörszített közhangulatot.

Addig is, amíg — nagy elfoglaltságom dacára — személyes munkámmal is részt vehetek a magasztos munkában, a magam részéről felajánlom 15 szegény gyermek felruházását.

Az örök emberi Jóság hitéből vetett rendíthetetlen bizalommal várom többi osztályostársaim hozzájárulását a szent és nemes céltartáshoz s szolgálataimat még egyszer felajánlva vagyok igen tisztelt Főszerkesztő urnak készséges híve: Lukács Ferenc.

gálni. A közkereseti társulatok, részvénytársaságok és hasonló cégek felülvizsgálását a törvény értelmében a kereskedelmi felügyelőség végzi. — Éppen ezért a felügyelőség felhívja az alábbi vállalatok igazgatóit, vagy vezetőit, hogy az ellenőrzés megejtése céljából

Kalapok legnagyobb választékban kaphatók **Róth M. utóda** cégnél Mária királynétér 3. szám. 1535

Jelentkezzenek: Nagyszalontai kávéosk és vendéglősök csoportja, a szatmári pékek szakcsoporthja, Erdélyi és bánati szódavizgyárok szindikátusának nagyváradi központja és a máramrosszigeti ipartestület.

HEYMAN-SZINKÖR

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órákor. — Szombat, vasárnap és ünnepeken 3, 5, 7, 9 órákor. — Elővételi pénztár nyitva előtt 10-től 1-ig.

HETI MŰSOR

Péntek: Navigator vigjáték 5 felvonásban. Malec az öngyilkos 2 felvonásban. Főszerepben Malec, a nagynevű komikus.

Szombat: Navigator vigjáték 5 felvonásban. Malec az öngyilkos 2 felvonásban. Főszerepben Malec, a nagynevű komikus.

Vasárnap: Navigator vigjáték 5 felvonásban. Malec az öngyilkos 2 felvonásban. Főszerepben Malec, a nagynevű komikus.

— Ha valaki sokat nevet és természetesen jó érzésből, az csak kellemes lehet. Ilyen sok kellemes jó érzéssel teli vigarcókat láttunk tegnap este, midőn a Malec-féle játékoknak vége volt. A hat felvonáson keresztül annyiszor megkacagattott, annyi jókedvű, pajzán örömkönyt csalt a szemünkbe ez a mai legnagyobb komikus, hogy szinte fájt ott hagyni a másik két felvonáson keresztül üzött játéka után a Heyman Szinkört. Szerelme visszautasító magatartása őt nem riasztja vissza, hanem új, nevetető harcokra készíti. Bebizonyítja, hogy méltó szerelmére, mert 2 felvonáson keresztül harcol érte a kanibálokkal a legmulatságosabb jelenetek között. Malec természetesen jókedvtől eredő mulattatása csak bevezetésül szolgál, hogy a Heyman Szinkör legközelebbi slágerművé a Sorsdöntő percek, mindenki a legjobb hangulatban élvezze Mattyasovszki Ilona művészi alakítását.

* Gyermek öröme a Heyman szinkör gyednek kabaréja.

Karácsonyi és újévi ünnepekre

ha hentes és élelmiszer szükségleteit a legelősebb áron akarja beszerezni, keresse fel

Tóth Sándor

hentes és csemegéaru üzlet

Gen. Holban (v. Széles-utca) 46.

(Uri- és Szaniszló-utcával szemben) NYULAKAT és vadféléket napi áron veszek. Mindennemű húsfüstölést jutányos áron vállalok. 1753

* Találtak egy kulcsesomót. Tegnap délután egy kulcsesomót találtak a fő-utcán. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség gazdasági hivatalában.

Női hócipők 480 lejtől
Gyermek hócipők 450 L.-től
Női szőrmés bélelt bokacipők megérkeztek
Gonda Testvérek
cipőáruházában, Bul. Regele Ferdinand 5. (Park-szálloda épület)
Fenti olcsó árak karácsonyig vannak érvényben. 2208.

Amikor a feljelentők mentik a vádlottat

Érdekes hadsereg-gyalazási per a budapesti Tábla előtt

— Budapesti tudósítónktól —

Jászentlászló községben a múlt télen egy jómódu gazdember házibált rendezett, a melyen részt vett a falu egész fiatalsága. Ott volt többek között két magyar nevezeti hadseregbeli katona is, akikkel köztudni kezdtek a legények. Szó szót követett, mire az egyik katona, Kürtös Dezső előrántotta a bajonettjét. A bálon jelenlevő többi legények azonban kicsavarták a kezéből a bajonettet és Bohus István nevű társával együtt megverték.

A két katona nyomban a csendőrségre szaladt, ahol feljelentést tettek Bud Vilmos ellen azon a címen, hogy súlyosan megsértette a házserget. A csendőrség jelentésére a honvédelmi miniszter megadta a felhatalmazást az ügyészségnek, hogy hadseregsértés címen indítsa meg Bud ellen az eljárást.

Az ügyet most tárgyalta a pesti ítélőtábla tanácsa, amely előtt az összes tanuk, de a két katona maga is mentő vallomást tettek. A katonák kijelentették, hogy Bud nem sértette meg a házserget és vallomásukat tévesen vette fel a csendőrség.

Az elnök (a tanukhoz): Van magukban egy cseppnyi lelkiismeret? A nyomozás során éppen az ellenkezőjét állították annak, amit most mondanak. Ha a bíróság is olyan lelkiismeretlen volna, mint maguk, úgy könnyen megtörténhetnék, hogy ezt a vádlottat akár egy esztendei börtönre elítéljük. Mondják meg őszintén, a multkori vallomásuk igaz, vagy pedig a mostani feljel meg a valóságnak?

A tanuk zavarba jöttek, de azért megmaradtak, amellet, hogy ők nem hallottak sértő kijelentéseket.

Az elnök (az ügyészhez): Kívánja ügyész úr, hogy megeskessük ezeket a tanukat?

— Ne tisztellük meg ezeket az embereket azáltal, hogy esküre bocsásuk őket. Ezek itt nyilvánvalóan hamis vallomást tettek és olyan ellentét van a vallomásukban, amilyennel ügyészi pályá-

mon még nem találkoztam, — felelte az ügyész.

A bíróság úgy döntött, hogy mellőzte a bizonyítás kiegészítését, mire az ügyész megtartotta vádbeszédét, amelyben javasolta, hogy

a vádlottat büntessék meg, mert szerinte nyilvánvaló, hogy ő bujtogatta fel a tanukat arra, hogy most visszavonják korábbi terhelő vallomásaikat.

A bíróság rövid tanácskozás után felmentette a vádlottat. A megokolás szerint az ítélelhozatalrendszerint a tanuk főtárgyalási vallomásán alapszik. A tanuk mindaddig, a míg esküt nem tesznek, módosíthatják vallomásukat és azt vallották, hogy a vádbei kifejezéseket nem hallották. — Ha ezek az emberek így változtatják állításaikat, akkor vallomásuk nem érdemel hitelt, mert nemcsak a korábbi vallomásuk, de a mostani vallomásukhoz is sok szó fér. Ellenben, miután a bíróság maga is gyanus körülményeket észlelt,

a két koronatanu ügyében átteszi az iratokat az ügyészséghez.

hogy a saját belátása szerint tegyen javaslatot a katonai hatóságoknak, hogy hamis tanuzás címen megindítsák ellenük az eljárást.

MOZI

APOLLÓ MOZGÓSZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Péntek: A Sátán leánya, csempészdráma 8 felvonásban.

Szombat, vasárnap, hétfő: Orgia fantasztikus dráma 7 felvonásban.

— Ma utoljára kerül színpadra az Apollóban az a 8 felvonásos csempész-dráma, mely a Sátán Leánya cím alatt óriási sikert aratott a nagyváradi közönség előtt. Az izgalmas cselekménybe szőtt érdekes spanyol szerelmi történet épp oly lebilincselő, mint a szereplő művészek nagyszerű játéka. — A Sátán Leánya főszerepeit tudvalevőleg Barbara La Marr

és Roman Novarró alakították Szombaton szenzációs premiesz, amikor az „Orgia” fantasztikus film került színpadra. Ez a bonyolult és dekuszító dráma részben a tengeren, részben a vademberek által lakott geteken játszódik le. A dráma középpontjában egy tudós fiatal felesége állanak. A tudós hallatlan feltékenységgel a vad törzsek közé viszi feleségét és idegrázó kalandok sévé teszi és csak akkor tér a nő hűségének tudatára, amikor már majdnem áldozott esett. A szenzációs dráma szerepeit Lenprince Joy Pe Mormant és Adolf Menjou szék. Valamennyien a legmertebb nevű filmszínészek.

NYILTTÉR

Értesítem igen tisztelt veendő hogy GRÜNWARD ARMIN mai napon gyárigazgatónak veztem ki és ezen állásában nyittem üzleteket köthet és felvételeire jogosult.

Klein Simo
női filc- és szalmakapucnygyára

1986

Gondoskodjé idejében a legmegfelelőbb karácsonyi ajándékról

Mesés és ifjusági könyvek nagy választékban

Harminc pompás mese	110
Andersen legszebb meséi	160
Finom fickók	200
Ismétlő bácsi kunyhója	220
Benedek: Galambok	120
— Kék mesekönyv	300
— Arany mesekönyv	300
— Katalin	140
— Oh szép ifjuságom	80
— Rókáné komámaszszony	100
— Münhausen báró	140
Apróbb gyermekmesék	160
— A kis lord	140
— A délafrikai aranykeresők	280
Jókai: Kis dekameron	300
Amicis: A sziv	250
Kolumbusz Kristóf	240
Vadfogó	140
A babatündér	170
Az élet iskolája	220
A legkisebb leány	170

Kapható a

Hegedűs Hirlapirodában

x Rózsavölgyi és Nádor mas karácsonyi zene albuma Hegedűs Hirlapirodában.

Hölgyek! Aki nem akar petrezselymet árulni, siessen a **Selejtes cipőáruházba** Broca cipőket vásárolni. Nagy választék különlegességekben, meleg szőrmés boka és hócipőben. Olcsó árak. — Szombat este 5 órákor nyitva.

Broca cipők minden színben kaphatók

HIREK

Dr Balázs Jenőt szándékos emberölésért bűnösnek ítélik

A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte

Tegnap hallgatta ki Manreaga vizsgálóbíró dr Balázs Jenőt, aki második szövegét írta az ügyességi fogházába. A vizsgálóbíró a büntető törvénykönyv 279. §-a alapján.

A szándékos emberölés bűntettében mondotta ki bűnösnek Balázst

Kihirdette előtte az előzetes letartóztatásra vonatkozó végzetést. A kihallgatás után a székesfehérvári ügyvédet visszavették cellájába. Az előzetes letartóztatás ügyében a törvényszék a mai nap folyamán ítélez.

Nem alakult meg koalíciós német kormány

Az Estilap eredeti távirata — Berlinből táviratozzák: Koch miniszter, a demokraták élére az összes pártszervekkel tanácskozást folytatva koalíciós kormány megalkotása céljából. Minthogy a tárgyalások nem vezettek eredményre, tegnap megjelent Hindenburg elnöknel és megbízástól lemondott. Hindenburg ismét Luthert bízta meg kormányalakítással.

A birodalmi gyűlést január 1-ig elhalasztották. Egyes hírek szerint a köztársasági elnök csak a karácsonyi ünnep után dönt a kormányalakítás kérdésében.

Az angol király fiát elfogták mint ékszerbanditát

A herceg felismerte és rendőrkézre juttatta az igazi tetteseket

Londonból jelentik: Az angol sajtó hasábos tudósítások szerint emékszik meg a manchesteri herceg nem mindennapi kalandjáról.

Londonban tegnap átláthatatlan sűrű köd borította az utcákat, ami nagyban kedvezett az ügyes zsebtolvajoknak és a besurranó tolvajoknak.

Nagyvárad román társadalmá fényes fogadtatást készít elő Jorga Miklósnak A magyar társadalmat is felkéri az ünnepségen való részvételre

Hétfőn este mutatja be a színház Jorga Miklósnak, a kiváló román tudósnak és íróknak Apáról-Fiúra című darabját.

A darab bemutatásánál a nagyváradai barátai fényes ünnepséget készítenek elő, amelyen a város egész társadalmá faj, felekezeti és nemzetiségre való tekintet nélkül részt vesz.

Az eddigi tervek szerint Jorga Miklós a vasárnap délutáni expresszvonattal érkezik Nagyváradra. A pályaudvaron ünnepélyes fogadtatást készítenek elő, amelyre a város egész lakosságát, a román és magyar kulturintézményeket is meghívják.

Vasárnap délután Jorga professzor a városháza nagytermében előadást tart. Este a Palace-étteremben többszáz terítékű társasvacsorát rendeznek, amelyre

ugyancsak hivatalos lesz a város egész társadalmá.

A készülő ünnepséggel kapcsolatban dr Lázár Aurél a rendezőbizottság elnöke a következő nyilatkozatot tette:

— Ugy gondolom, hogy Jorga ideérkezése felülmúlja a napi politika eseményeit. Olyan jelentős kulturális tény ez, hogy a város egész társadalmának ki kell abból vennie a részét. A pályaudvari fogadtatásnál elsősorban a város polgármesterének és a színházi bizottság elnökének kell az első üdvözlő beszédeket tartania s felkérjük üdvözlésre a kisebbségi kulturális egyesületeket is.

— Hiszem, hogy ez az alkalom erősen hozzá fog járulni a város román és magyar társadalmának egészséges együttműködéséhez.

— Az ünnepségek részletes programját a szombati napilapokban fogjuk közölni.

Károlyi Mihályné megsértése miatt kijelentette a magyar nemzetgyűlés Ujain képviselőt

— Budapesti tudósítónk távirata —

Gróf Károlyi Mihály vagyoni károsítását perével kapcsolatban Ujain országgyűlési képviselő, a Szózat című kurzuslapban sértő cikket írt Károlyi Mihálynéről, s a cikk a női becsületet súlyosan érintő kitételeket tartalmazott. A lovagiatlan írás széles körben felháborodást keltett és Károlyi Mi-

hályné jogi képviselője újan sajtóperet indított a fájvédő képviselő ellen.

A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága tegnap foglalkozott Ujain mentelmi ügyével és elhatározta, hogy javasolni fogja a nemzetgyűlésnek a képviselő mentelmi jogának felfüggesztését.

Az angol király fiát elfogták mint ékszerbanditát

A herceg felismerte és rendőrkézre juttatta az igazi tetteseket

Londonból jelentik: Az angol sajtó hasábos tudósítások szerint emékszik meg a manchesteri herceg nem mindennapi kalandjáról.

Londonban tegnap átláthatatlan sűrű köd borította az utcákat, ami nagyban kedvezett az ügyes zsebtolvajoknak és a besurranó tolvajoknak.

Két vakmerő bandita követ beütötte egy hatalmas ékszerüzlet kirakatát és a kiállított briliánsokat, ékszereket elrabolták.

Az ékszerüzlet személyzete az utcára rohant és üldözőbe vette a menekülő banditákat, akik egyre jobban szem elől tűntek a sűrű ködben.

A manchesteri herceg az utcán sétált, figyelmes lett a hajszára és

a járókelőkkel együtt maga is az ékszerablók után iramodott.

Buzgósága azonban csaknem veszélybe döntötte, mert egy utcasarkon, ahol

hallották az üldözés zaját és látták a tolvajok után futó herceget, őt nézték az üldözőknek és minden tiltakozása ellenére elfogták. Csakhamar előkerült egy

rendőr is, aki nyomban felismerte benne a királyfiát és kimentette kellemtelen helyzetéből.

Az incidens hallatára óriási néptömeg gyűlt össze és lelkesen megéljenizte a herceget, aki épen autóba szállva távozni akart, mikor

bámulói között felismerte az ékszerbanditákat.

Az igazi tettesek így rendőrkézre kerültek, míg a herceg a tömeg nagy lelkesedése mellett elrobogott.

Győzött az igazság a lengyel Dreyfus-pörben

Felmentették a merénylettel vádolt zsidó diákok

Lemberg-i tudósítónk jelenti: Az esküdtörvényszék több napi tárgyalás után felmentette Steigert, akit azzal vádoltak, hogy 1924 szeptemberében merényletet követett el Wojciechorszky köztársasági elnök ellen.

Az ügyész a felmentés ellen fellebbezett.

Steiger felmentése szinte világszenzáció erejével hat, mert az egész világ közvéleménye tekintet nélkül nemzeti-

Lemondott a lakáshivatal főnöke

Az utódit már ki is nevezték

Alig néhány hónappal ezelőtt vette át a lakáshivatal ügyeinek intézését Balogh Mihály főnöktől Marcu Vasile a gazdasági ügyosztály tisztviselője. Marcu teljes ambícióval fogott nehéz és felelős pozíciójának ellátásához, azonban rengeteg munkájának nem igen volt meg az eredménye, hiszen jóval kevesebb lakás állt rendelkezésére, mint amennyire valóban szükség volt.

Marcu Vasile ezek a körülmények után látszik annyira elkedvetlenítették, hogy felmentését kérelmezte.

Dr Bucico Coriolan a lemondást tudomásul vette és a lakáshivatal ügyeinek intézésével Perva Petru, az elnöki ügyosztály tisztviselőjét bízta meg.

Falusi verekedés vége

Érdekes tárgyalás a váradi törvényszéken

Pap Lajos és Mahler Károly bihari lakosok közt ez év júliusában adózó verekedés támadt abból, hogy Pap Lajos kisleánya megdobta Mahlert. Bárdot szorongatva kezében. Mahler dühösen ment át Pap udvarába és perpatvarba kezdett Pappal, akinek hüvelykujját megsebezte. Erre Pap a kezében levő késsel husz centiméteres sebet vágott Mahler hasán.

Mahlerné édesapja, Kalló József látva vejének helyzetét, egy kapát ragadott meg és azzal kétszer fejbe vágta Papot. Mahler hosszú időn át élet-halál közt lebecgett, Pap fejsebe hamarosan begyógyult.

Súlyos testisértes büntetésért vonták ma felelőségre a törvényszék Szöllőssy-tanácsa Pap Lajost és a vádlottak padján ült Kalló József is.

Gerő Sándor dr orvosszakértői véleményében előadta, hogy a Mahler sérülése halálos is lehetett volna, mert egészen ritka és szerencsés véletlen, hogy infekció nem állt be.

Lapunk zártakor a kihallgatásokra tért át a bíróság.

A mai zürichi nyitás nem érkezett

ségre és felekezetre — egyaránt mint új Dreyfus-ügyet kezelte a Steiger-pört. Steiger ellen ugyanis egyetlen terhelő tanu volt, egy Paszternák Mária nevű exaltált táncosnő. A lengyel sajtó eleitől fogva hangoztatta, hogy Steiger juszticimord-elítélésével a lengyelországi zsidóságot akarják megbélyegezni. Az igazság azonban győzött.

APRÓ HIRDETÉSEK

Judnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Állást keresőknek 50% engedményt ad az ESTILAP

LEVELEZÉS

„ARRA vágyom” jelíráre level van a Hegedűs Hirlapirodában.

Mária királyné (Bémer) téren Kertész Reclám áruházában leszálított árban vásárolhatnak selymeket, bársonyokat, szöveteket, vászon, damaszt és asztalneműket. 1710

ALKALMAZÁS

RAKTARNOKNAK vagy irodaszolgáknak ajánkozok megbízható ember. Cím a Hegedűs Hirlapirodába kér. 325

ERETTSÉGIZETT fiatal ember több évi irodai gyakorlattal állást keres. Cím Hegedűs Hirlapirodába kér. 338

ELBOCSAJTOTT családostiszviselő, bármilyen állást elfogad. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 365

BOLTISZOLGÁNAK v. gyógyszerári laboránsnak ajánkozom 26. kára. Eliade Kadiuescu (Pál) utca 46. Mányó Pál. 382

ÓVADEKKAL rendelkezem, pénzbeszedő, raktárnoki, felügyelői állást keresek. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 385

MERLEGKÉPES bankkönyvelő kisegítő munkára is vállalkozik. Cím Rudolf Mosse hirdetőjébe. 66

TISZTESSEGES mindenek azonnal felvétetik. Cím Ferdinánd király (Rákóczi) ut 12. III. em. 21. ajtó.

ELADÁS-VÉTEL

ELADÓ egy kabátra való nagyon szép szövet rendkívül olcsó áron. Megtekinthető a Nagyvárad kiadóhivatalában. 214

IRÓASZTALOK nagy műhelybe vagy varrodába alkalmas, munkaszalok, puldok eladók. Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 247

TIZ kötetes magyar Bréhm általvilág című sorozatát megvételre keresem. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 270

36-os hócipőt megvételre keresek. Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 367

GYÖNYÖRŰ mintájú goblein olcsón eladó. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 377

MODERN német (új kiadású) könyveket megvételre keresek. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 381

100 kötetes, diszkótésű Jókai megvételre keresek. Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 382

ELADÓ teljesen jókarban lévő, nagy farkasbőrös kocsis bunda juttányos áron. Érdeklődhetni. Ardealnál, a főposta mellett.

HÓ és sárcipőt leggyorsabban javít Vulcan, Delavraneca (Ritók Zeigmond) utca 15. 388

VILLANYKALYHAT megvételre v. bérbe keresek. Cím Hegedűs Hirlapirodába kérek. 386

SZILVALEKVAR I. rendű kapható. Traian (Széchenyi)tér 2. Zambó. 387

PIANINOT bérbe, esetleg megvételre keresek. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 215

Bámulatos olcsón vásárolhat arany, ezüst és brilliáns-ékszereket, OMEGA, DOXA és SCHAFFHAUSEN-órákat, kínai ezüst dísz tárgyakat, díszbresztöket. Oriási jeggyűrű választék. 2258
KLEIN ékszeráruházában Strada Avram Iancu (Kossuth-utca) 4. szám
Finom szemüvegek és lorgnetek igen olcsón. Kérem kirakati árait figyelni!

Vas- és rézbuitorok 2250
nagy v. asztékban és olcsón kaphatók KUN ADOLF vaskereskedésében. Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 3.

Igyon

Bavaria
dupla malata

Magyarország

Magyarországi

Magyarországi

Magyarországi

Magyarországi

Magyarországi

Dacia
extra special

Sört!

olcsó árak! Karácsonyi ocasó Ritka alkalom!
Üzletátalakítás miatt az összes kisebb olcsó díszlángyákat minden elfogadható árban elárulom. 1800
STERNBERG, Bul. Reg. Ferdinand 14.

Legjobb karácsonyi ajándék!

1039

Karácsonyi ajándék
nak bámulatos olcsón vásárolhat arany, ezüst és brilliáns-ékszereket, OMEGA, DOXA és SCHAFFHAUSEN-órákat, kínai ezüst dísz tárgyakat, díszbresztöket. Oriási jeggyűrű választék. 2258
KLEIN ékszeráruházában Strada Avram Iancu (Kossuth-utca) 4. szám
Finom szemüvegek és lorgnetek igen olcsón. Kérem kirakati árait figyelni!

Megérkeztek a legmodernebb képkeretlecek karácsonyra
Regina Mária (Bémer-tér 1 sz.)
Figyelje a kirakati árakat

Legolcsóbb árban lesznek készítve
Blau Dezső
Str. Alexandrii No

ASZÓDY-nál, Saspariútában megkezdődött a karácsonyi cukorka vásárlás

Diákok!
Karácsonyi Ajándék arany föltötöl
kértek Lei 120.—
Praktikus! Olcsó!
Nélkülözhetetlen!

Mégay és Lászlóné
Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 2. sz.

Italmérők
kik jó és olcsó borokat és pálinkákat akarnak beszerezni, ne lasszák el felkeresni központban lévő pincémet.

Rothbart Bern
Str. Episc. Pavel 14. Telefon

Sonnenfeld Adolf-nyomda

Nagy választék
Olcsó árak
Szolid minőség
Szép kivitel

Piața Regina Maria
Str. Avram Iancu (v. Kossuth-utca)